

ГЕОПОЛИТИКА И СЪВРЕМИЕ

(по случай 65-годишнината на проф. д-р Борис Колев)

Организирането и провеждането на семинари, на които учени, приключили трудовия си път в департамент География, изнасят лекции по значими съвременни географски теми, се превърна в полезна научна традиция. Такъв семинар се проведе на 5 юни 2013 г. с лектор проф. д-р Борис Колев, който беше избрал за тема на лекцията си проблематика, свързана с един важен географски и геополитически процес, започнал след края на т. нар. период на „Студената война“. Нейното заглавие „Разпадане и образуване на държави след края на Студената война“ предизвика интерес и събра значителна аудитория. Този интерес бе оправдан, тъй като проф. Колев е известен с доброто си ораторско майсторство, с любопитните, понякога малко известни, факти и нетра-

диционните форми на представяне и онагледяване на лекциите си.

Той отбеляза, че такива процеси на разпадане и обратно, на създаване на държави, са постоянни и едва ли някога ще спрат. Имало е обаче периоди, когато образуването на нови държави е вземало превес. Такъв е периодът на деколонизацията, започнал след Втората световна война и достигнал кулминацията си между 1956 и 1966 г. През това десетилетие държавна независимост получиха редица колонии, владения предимно на Великобритания и Франция. Сред тях са Нигерия, Кения, Уганда, Гана, Алжир, Мароко, Тунис, Мали, Гвинея, Нигер, Того, Чад и още много други. Този процес продължи и след това, но вече с по-бавни темпове. Наблюдаваха се и процеси на обединение. Например, френски и британски Камерун се обединиха в една държава – Република Камерун. Последната класическа колониална империя – португалската, беше принудена да признае независимостта на африканските си колонии Ангола, Мозамбик, Гвинея-Бисау и островите Зелени нос, както и на Тимор-Лесте (Източен Тимор) в Азия през 1975 г.

В лекцията си проф. Б. Колев разгледа основните фактори, довели до разпадането и образуването на нови държави след края на т. нар. „Студена

война“. Той анализира тези процеси и акцентира върху разпадането на Съветския съюз, Югославия и Чехословакия. Логично върху „развалините“ на тези федерации се появиха десетки нови държави, като бившите съветски, югославски и чехословашки републики. Специално внимание беше обърнато и на един друг изключително важен геополитически факт – обединението на двете германски държави, нещо немислимо преди 1990 г.

След приключване на лекцията зам.-директорът на НИГТТ при БАН проф. д-р Димитър Димитров поднесе поздрав от името на ръководството на института по случай 65-годишнината на проф. д-р Борис Колев и оттеглянето му в заслужен отпих, като му благодари за дългите години творческа дей-

ност в департамент География (бившия Географски институт), за приноса му в развитието на географската наука, за широтата на интересите му и за богатата му обща култура и знанията, които винаги с желание е споделял с колегите, и му пожела още дълги години здраве и неувяхващо творческо вдъхновение.

Към тези поздрави се присъединява и Редколегията на сп. „Проблеми на географията“, чийто дългогодишен член е проф. Колев, благодари му за досегашната му работа като редактор, като ще разчита и в бъдеще на неговата безотказна дейност и му пожелава още дълго време да съхрани любовта и интересите си към географската наука.

Иванка Ботева